

25. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Mičovského a ďalších poslancov na ministra kultúry Slovenskej republiky M. Maďariča podaná 27. júna 2013 vo veci hradu Krásna Hôrka

Ján Mičovský
Martin Fecko
Branislav Škripek
Mikuláš Huba
poslanci NR SR

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 27-06-2013		
Číslo spisu: PREDs-444/2013		
Listy: 1/-	Prílohy: 1/6	
RZ	ZH	LU

Marek Maďarič
minister kultúry Slovenskej republiky

V Bratislave 27. júna 2013

Vážený pán minister,

v súlade s článkom 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov si Vám dovoľujeme podať interpeláciu vo veci hradu Krásna Hôrka.

Dňa 10.3.2012 o trištvrte na jednu popoludní zachvátil strechu hradu Krásna Hôrka požiar, ktorý sa nepodarilo spútať, až kým nespálil celú strešnú krytinu zloženú z drevených šindlov.

Hrad zo 14. storočia, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou od roku 1961 má vo svojej správe Slovenské národné múzeum (ďalej len „SNM“), ktorého generálneho riaditeľa a štatutárneho zástupcu, PaedDr. Rastislava Púdelku, ste vymenovali na základe konkurzu, v ktorom ho vybrala komisia pod vedením šéfa sekcie kultúrneho dedičstva na Ministerstve kultúry SR Pavla Šimuniča ešte počas vášho prvého funkčného obdobia v r. 2010.

Požiar, ktorý zdevastoval našu poprednú kultúrnu pamiatku sa rozšíril kvôli veľkému množstvu suchého trávnatého krytu a náletových drevín rastúcich v okolí hradu. Tieto mali byť odstránené v rámci bežnej starostlivosti o areál hradu, ktorú malo vykonať SNM pod vedením vášho nominanta, avšak zjavne sa tak nestalo. Je pravdepodobné, že keby nepodpálili trávnatý

kryt pri nekontrolovanej manipulácii s ohňom malé deti a vznietil by sa z akejkolvek inej príčiny, z dôvodu absolútne absentujúcej údržby a protipožiarnych úprav krovín a porastov by bol dôsledok pre hrad stále rovnako tragický.

SNM však údržbu zanedbalo aj po požiari a bola to až poisťovňa Generali Slovensko, a.s., ktorá dňa 15.6.2012 poradila a neskôr urgovala výstavbu aktívneho hromozvodu a vyrúbanie náletových rastlín a kríkov v okolí hradu, k čomu došlo zo strany správcu až 18.6.2012.

Riaditeľka Múzea Betliar Eva Lazárová nahlásila 11.3.2012 poistnú udalosť do poisťovne, pričom dňa 14. 3. 2012 expertná spoločnosť Inservis pre poisťovňu Generali Slovensko, a.s. stanovila predbežnú výšku škody na 8 mil. eur (7 mil. eur na nehnuteľnosti a 1 mil. eur na hnuteľnom majetku). Dňa 20. júna 2012 ste však podľa TASR informovali novinárov, že škoda dosahuje až výšku 15 miliónov eur. Akiste uznáte, že medzi Vami prezentovaným odhadom škody a stanovením expertnej spoločnosti je rozdiel takmer 100% vo výške škody, čiže v prípade, že by bol správny odhad expertnej spoločnosti, dal by sa opraviť za sumu 15 miliónov eur hrad až dvakrát.

Komisia SNM po vylúčení uchádzača s najnižšou cenou z formálnych dôvodov vybrala dňa 28.8.2012 uchádzača Mariána Fifíka, bytom Vyšná Slaná 199, 049 26 Vyšná Slaná, s ktorým bola dňa 19.10.2012 uzavretá Zmluva o dielo č. SNM-R-ZOD-2012/3177 na celkovú čiastku 2 057 054 €. Touto zmluvou sa mala uskutočniť prvá fáza opravných prác, ktorá mala byť uskutočnená do 1.3.2013. Napriek tomu, že vylúčený uchádzač podal námietky na Úrade pre verejné obstarávanie, ten svojím rozhodnutím odňal námietkam odkladný účinok z dôvodu verejného záujmu na urýchlenej oprave hradu, a preto mohli byť práce zhotoviteľom zmluvy o dielo uskutočňované už od októbra 2012 tak, aby došlo k ukončeniu prác do 1. marca 2013. Nestalo sa tak, a od tej doby bola zmluva rozšírená až o 3 dodatky, z ktorých každý posúva dátum ukončenia prvej fázy opravných prác, a to v konečnom dôsledku (dodatok č. 3 z 14.6.2013) až na 30.11.2013. Toto je viac ako dvojnásobné predĺženie lehoty, ktorý mal zhotoviteľ na ukončenie prvej fázy opravných prác.

Pán minister, podľa medializovaných informácií po požiari hradu stráca obec Krásnohorské Podhradie z dôvodu výpadku príjmov z cestovného ruchu za jeden rok až 35 000 eur. Situáciu zhoršuje aj fakt, že v okrese Rožňava dosahuje nezamestnanosť takmer 30 %, čo je najviac na východnom Slovensku. Turisticky atraktívny hrad Krásna Hôrka bol jednou z mála príležitostí ekonomickej aktivizácie regiónu a momentálne sa meškaním dodávateľa a akceptáciou tohto správania zo strany SNM a Ministerstva kultúry SR predlžuje tristná agónia nezamestnanosťou zmietaného gemerského regiónu. Dochádza ku škodám ekonomickým, kultúrnym a sociálnym.

Pán minister, ostáva pre nás záhadou, prečo výberová komisia, ktorá má dôveru riaditeľa SNM a ten požíva zase Vašu dôveru, vybrala 28.8.2012 uchádzača Mariána Fifíka, napriek tomu, že ten je živnostníkom, ktorý nie je schopný platiť ani svoje odvody do Sociálnej

poisťovne. Tá k 30. októbru 2012 evidovala jeho nedoplatok 360 eur a pán Fifík mal nedoplatky aj pred prihlásením do súťaže, ktoré tesne predtým vyrovnal. Obec Vlachovo, kde spomenutý Marián Fifík realizoval projekt opravy vodného mlynu vo svojich zápisniciach z obecného zastupiteľstva eviduje viacero jeho pochybení, čo sa týka kvality a dochvilnosti jeho práce.

Nie je zrejmé, ako mohol tento dodávateľ následne získať zákazku týchto rozmerov, a pritom nikto nepredvídal, že zopakuje svoje predchádzajúce pochybenia, týkajúce sa dochvilnosti a ukončenia prác. Ako vidíme z dodatkov, stalo sa tak aj v tomto prípade a ľudom z gemerského regiónu sa takto vzdáva deň, kedy uvidia opäť zrekonštruovaný svoj kultúrno-historický klenot, ktorým hrad Krásna Hôrka nepochybne je.

Situáciu dokresľuje fakt, že riaditeľ SNM, ktorý požíva Vašu dôveru, si ako radcu pri obstarávaní najal pána Reného Bábela, ktorý má za sebou úspešné pôsobenie v akciovej spoločnosti Hotely mládeže Slovenska, kde v roku 1994 podpísal bez verejného výberu zmluvy na prenájom piatich hotelov, pričom jeden z nich prenajal spoločnosti Erpa, s.r.o. patriacej bratom Eduardovi a Róbertovi Diničovcom.

Obaja bratia patrili k skupine organizovaného zločinu, čo potvrdila v roku 2007 sudkyňa trestného senátu bratislavského krajského súdu v kauze vydierania bratislavských podnikateľov. Vláda istôt, ktorej ste súčasťou, sa rada označuje ako vláda bez káuz. Keď pozeráme na skutkový stav tohto prípadu, máme pocit, že sa jedná o sled káuz.

Z uvedených faktov nemáme dojem, že by sa SNM snažilo o najrýchlejšie a najhospodárnejšie opravenie hradu Krásna Hôrka. Napríklad posledný dodatok zmluvy vychádza z *„Technickej nemožnosti dodržania zmluvného termínu ukončenia diela zmeneného dodatkami č. 1 a č. 2, ktorá bola zhotoviteľom preukázaná podľa príslušných ustanovení zmluvy, v znení jej dodatkov.“* Podľa informácií zverejnených v zmluvných dodatkoch sa jedná o problém so zlým naprojektovaním opravných prác, kedy projektanti nerešpektovali realitu a ich projekčné rozvrhnutie opravných prác v prvej fáze nie je uskutočniteľné bez vykonania prác, ktoré zaradili do 2. fázy.

Nie je zrejmé, prečo riaditeľ SNM vložil svoju dôveru do rúk projektantov, ktorí nevedia uchopiť realitu v logickom slede. Problémy s navrhovaným riešením projektu boli podľa našich informácií prezentované už na obhliadke niekoľko mesiacov po požari, ktorej sa zúčastnilo 6 uchádzačov – firiem a rovnako boli prezentované aj na rokovacom konaní, ktorého sa zúčastnili 4 firmy. Zdá sa nám podozrivé, ak inštitúcia, ktorá navonok prezentuje rýchle a úsporné riešenie rekonštrukcie hradu Krásna Hôrka, použije informáciu o zlom nastavení projektu až 14.6.2013, teda až rok po tom, ako ju mala od uchádzačov k dispozícii. Rovnako sa nám zdá podozrivé, že dodatkom sa riešia práce, ktoré mali byť vysúťažené až v druhej fáze opravných prác. Podľa vyjadrení účastníkov obhliadky a rokovacích konaní, pri vhodnom nastavení projektu by práce na dolnom a strednom hrade mohli byť už ukončené v decembri minulého roka.

Majúc na mysli a na srdci blaho gemerského regiónu a ochranu a zachovanie slovenského kultúrneho dedičstva sa na základe vyššie uvedeného na Vás obraciamе formou tejto interpelácie a dovoľujeme si Vás požiadať o zodpovedanie nasledujúcich otázok:

1. Z akého dôvodu SNM (Múzeum Betliar) zanedbalo údržbu suchých tráv a náletových drevín v okolí hradu pred a po požiari hradu Krásna hôrka až do dňa 18.6.2012, teda takmer 3 mesiace po požiari?
2. Akým spôsobom a na základe akých faktov prišlo SNM a Ministerstvo kultúry k odhadu škody vo výške 15 miliónov? Prečo je takmer dvojnásobný rozdiel medzi týmto odhadom a znaleckým posudkom, ktorý si nechalo vypracovať SNM a bol doručený poisťovni dňa 12.9.2012 (t.j. posudok, v ktorom je odhadnutá výška škody na objekte hradu 7.633.255,04 eur, na zbierkových predmetoch 349.159 eur a škoda na pomocnom inštalačnom materiáli vo výške 79.711,23 eur)?
3. Platilo SNM za služby údržby hradu Krásna Hôrka tretej osobe? Ak áno, prečo nezahrňali služby odstránenie suchých tráv a náletových drevín v okolí hradu?
4. Prečo SNM prizvalo externého radcu na verejné obstarávanie a nepokúsila sa využiť napríklad služby odborníkov na obstarávanie rezortu kultúry, ktorí majú s väčšími verejnými obstarávaniami skúsenosti a za externého radcu zvolila človeka so spochybniteľnou minulosťou?
5. Prečo SNM akceptovalo návrh projektu, ktorý nerešpektoval logický sled stavebných prác a zadelil práce, bez ktorých nie je možné pri súčasnom nastavení projektu ukončiť práce na prvej fáze opravných prác až do druhej fázy projektu?
6. Prečo SNM podpísalo až 3 dodatky so subjektom, ktorý si neplní svoje finančné záväzky a s ktorým mali už v minulosti verejné korporácie (obec Vlachovo) problémy s dodávkou prác a prečo SNM s týmto subjektom neukončilo zmluvu?
7. Aké kroky podnikne Ministerstvo kultúry SR, aby zamedzilo ekonomickým, kultúrnym a sociálnym škodám, ktoré už v tomto momente nastávajú v gemerskom regióne z dôvodu oneskorenia 1. fázy opravných prác na hrade Krásna Hôrka?
8. Aký je podrobný rozpočet projektu v prvej fáze opravných prác hradu Krásna Hôrka so zahrnutým prvým, druhým a tretím zmluvným dodatkom?
9. Vo svetle prezentovaných skutočností, ktoré naznačujú nedostatok kompetencií v časovom riadení projektu a nedostatočné finančné, technické a personálne zabezpečenie na strane súčasného dodávateľa, neuvažujete nad vypovedaním zmluvy a opätovným zadáním projektu najmä za cieľom rýchleho a hospodárneho ukončenia opravných prác, ktorých termín sa už 3-krát dodatkom posunul a v súčasnosti prekračuje pôvodne stanovený časový termín dvojnásobne?

S úctou

Ján Mičovský

Martin Fecko

Branislav Škripek

Mikuláš Huba